

Namba

LAU ISRAEL SÊMOA GAMÊŋ SAWA ŊAMIN

Buku Namba tonec gêjac miŋ lau Israel nêŋ lêŋ, taŋ sêsêlêŋ gêdêŋ taŋ sêwi lôc Sinai siŋ e jasêô lasê gamêŋ tê Anôtô gêjac mata gebe êkêŋ êndêŋ êsêac nê, ŋamadiŋ gêmu oc kêpiŋa naŋ. Têm ŋasawa tau kêdabiŋ jala 40. Buku tonec ŋaê kêkanôŋ miŋ towae, taŋ kêsêp buku tau naŋ. Mose kêsa lau Israel sa aŋga lôc Sinai gêmun êsêac dêdi aŋga tônê. Ma eŋ kêsa êsêac sa kêtiam aŋga Moabnêŋ gamêŋ, taŋ gêc bu Jordan ŋamakeŋ gêmu oc kêpiŋa naŋ. Êsêac sêwi lôc Sinai siŋ ma sêsêlêŋ sepeŋ Moab se-beŋ atom. Êsêac sêô lasê gamêŋ Kades-Barnea, taŋ gêc Kanaan ŋamadiŋ gêmu kêsêpŋa naŋ. Êsêac sebe selom ŋamadiŋ tau e nasêsa Kanaan, mago têtôm atom, tec sêmoa gamêŋ tônê jala taêsam. Kêtu ŋamu êsêac sêwi Kades Barnea siŋ jasêô lasê bu Jordan ŋagamêŋ gêmu oc kêpiŋa ma lau ŋamakeŋ sêŋgôŋ tonan têtû wakac ma ŋagêdô sêmasaŋ taun gebe selom bu nasêsa gamêŋ Kanaan gebe sêŋgôŋŋa.

Buku Nambaŋa tau gêjac miŋ lau, taŋ gêŋwapac gêgôm êsêac ma sêmoa tonêŋ ŋalêlôm ŋagogo to ŋatutucgeŋ kêsêp ŋasawa elêmê naŋ, nêŋ miŋ. Êsêac sêli awen sa gêdêŋ Anôtô to gêdêŋ Mose, taŋ Anôtô tau kêjaliŋ eŋ sa gebe êwê êsêac naŋ, amboac tonanŋeŋ. Miŋ tau gêwa sa gebe Anôtônê lau têtû palê to taŋeŋpêc, mago Anôtô gejob êsêac ŋapep to ŋaŋêŋgeŋ ma gêwa Mose sa gebe eŋ kêtu môsi

kêsêp ñasawa, mago gêjam sakinj Anôtô to nê lau ñañêñgenj.

1:1–6:21 Minj tañ kêsêp môkêlatu tonec nañ, tau tonec: Mose kêsá lau Israel sa anğa lôc Sinai. Biñsu ñagêdô gêwa lau Lewi nêñ kôm, tañ gêjac êsêac ñawae nañ, sa tomalagenj. Biñsu ñagêdô kêtôc Anôtônê lau nêñ lêñ têtú dabuñña.

6

Mec dabuñsêga ênam mec gôlôacña

²² Apômtau kêsôm gêdêñ Mose gebe ²³ “Ôsôm biñ êndêñ Aron to latui gebe Anam mec lau Israel ma asôm amboac tonec gebe

²⁴ ‘Apômtau ênam mec aôm ma ejop aôm.

²⁵ Apômtau êkêñ lanjôanô êpô aôm ma taê labu aôm.

²⁶ Apômtau êsa lanjôanô sa êndêñ aôm ma êkêñ têmtac êtu malô.’

²⁷ “Êsêac sêkêñ ñoc ñaê ênsac lau Israel ñaô, go aê gabe janam mec êsêac.”

7:1–9:14 Ñasêbu tonec kêkêñ da, tañ lau sêkêñ gebe sênam sakinj omña sa anğa Lômbec nañ, ñawae gêdêñ êsêac. Lêñ sênam mec lau Lewi êtu sakinj dabuñña ma minj lau señ Pasa anğa lôc Sinainja kêsêp môkêlatu tonec amboac tonanjenj.

9

Tao kêkô lômbec ñaô

¹⁵ Gêdêñ bêc, tañ sêkwê lômbec tau sa nañ, tao majanj mênjkêgadê Anôtônê biñsu ñabec tau. Ma gêdêñ kêtula tao mênjkêkô andu ñaô amboac ja e gelenja. ¹⁶ Tao majanj kêgadê andu gêdêñ ocsalô

ma tao ja kêkô ñaô gêdêñ gêbêc gêjô tau-gêjô tau ñapan. ¹⁷Tao embe êôñ sa anğa lômbec, go lau Israel sêndi. Ma embe naêsêp gamêñ ten, go lau Israel sê nêñ bec anğa tonan. ¹⁸Apômtaunê biñ kêjatu lau Israel, gebe sêndi ma Apômtaunê biñ kêjatu êsêac, gebe sê nêñ bec. Êsêac sêmoa gamêñ tau êtôm bêc, tan tao êngandê lômbec auc nan. ¹⁹Tao embe êngandê lômbec auc bêc taêsam, go lau Israel sêsô Apômtaunê biñ ñalabu ma sêndi atom. ²⁰Ñasawa ñagêdô tao kêgadê lômbec auc bêc gwalêkiñ atom, tec êsêac sêmoa gamêñ tau kêtôm Apômtaunê biñ kêjatu ma dêdi kêtôm Apômtaunê jatu. ²¹Ñasawa ñagêdô tao kêkô gêdêñ kêtula e gêdêñ bêbêcgeñ ma gêdêñ tan gêôñ sa gêdêñ bêbêcgeñ nan, êsêac dêdi. Me tao embe gacgeñ êkô êndêñ ocsalô ten ma êmbêc ten, ma embe êôñ sa êndêñ tonan, go sêndi amboac tonan. ²²Tao embe êngandê lômbec auc bêc luagêc me ajôñ samuc ten me ñasawa baliñ ec, go lau Israel sêmoa gamêñ tau ma sêndi atom. Mago tao embe êôñ sa, nan êsêac sêndi amboac tonan. ²³Êsêac sê nêñ bec kêtôm Apômtaunê jatu ma dêdi kêtôm Apômtaunê jatu. Êsêac sêsô Apômtaunê biñ ñalabu kêtôm Apômtaunê jatu, tan Mose kêsôm lasê nan.

10:1-32 Lau Israel dêdi anğa lôc Sinai ma sêwi gamêñ sawa siñ ma sepeñ gamêñ, tan Anôtô gêjac mata gebe êkêñ êndêñ êsêac ñamiñ kêsêp ñasawa tonec.

10

Lau Israel sêli awen sa anğa gamêñ sawa

³³ Amboac tonañ êsêac dêdi anğa Apômtaunê lôc ma sêsêlêñ bêc têlêac ma Apômtaunê katapa poacña kêsêlêñ bêc têlêac gêmun êsêac gebe têtap gamêñ sêlêwan taunña ten sa. ³⁴ Kêtôm têm samob, tañ êsêac dêdi nan, Apômtaunê tao kêkô êsêac ñaô gêdêñ ocsalô.

³⁵ Gêdêñ tañ sêbalañ katapa poacña sa nan, Mose kêsôm gebe “O Apômtau, ôndimañ, ma nêm ñacjo sêc êliñ-êliñ ma êsêac, tañ têtac gedec aôm nan, sêc su anğa lanômnêmña.” ³⁶ Ma gêdêñ tañ sêlêwan katapa kêkô nan, Mose kêsôm gebe “O Apômtau, ômu ôndêñ lau Israel nêñ ton 1,000 to 1,000 ômôêñ.”

11

¹ Ma lau sêli awen sa kêtû gêñ masiña jakêso Apômtau tanasun. Apômtau gêñô bin tau e têtac ñandañ kêsa. Ma Apômtaunê ja gelom anğa êsêac ñalêlôm e gen gamêñ, tañ sê bec kêsêpña nan, ñamagê su. ² Go lau têtan gêdêñ Mose ma Mose keten Apômtau, tec ja gêmac. ³ Êsêac sêsam gamêñ tonañ gebe Tabera gebe Apômtaunê ja gelom anğa êsêac ñalêlôm.

⁴ Lau jaba, tañ sêwiñ lau Israel nan, têtû meloc gwada ma lau Israel têtan kêtiam amboac tonanğen ma sêsôm gebe “Ojae, asa êkêñ gwada êndêñ aêac taniñ. ⁵ Aêac taên gêjam i, tañ taen ñaômagen anğa gamêñ Aiguptunña nan, ma katim to melen ma laki to anian ma lomboc. ⁶ Mago galoc nêñ ôliñwalô gêbacnê. Gêñ ñajam ten gêc atom. Mateñ gê mana tagen.”

⁷ Mana tau kêtôm mêcgauc ma ñalanô kêtôm uc ñatêkwi, tañ ñajana kêsa nan. ⁸ Lau sêsêlêñ-sêsêlêñ ma sejon gêñ tau sa jasêlêsa popoc me sepen kêsêp

tonon. Go seno kêsêp ku ma sêpac polom tapa-tapa. Gêñ tau nasaê kêtôm polom tapa-tapa, tañ sêpac ña ñalési nañ. ⁹ Gêdênj gêbêc manij kêsêp nêñ gamênj becña ma mana kêsêp gêwiñ.

¹⁰ Mose gêñô launênj gôlôac têtanj gêdênj-gêdênjenj sêngônj nêñ bec ñasacgêdô, tec Apômtau têtac ñandanj kêsã ñanô ma Mose gêlic sec amboac tonanjenj. ¹¹ Go Mose kêsôm gêdênj Apômtau gebe “Aôm gôgôm nêñ sakinwaga sec kêtû asagenña. Ma aê gajac matamanô ñajam atom kêtû asagenña, tec kôkênj lau samob tonec nêñ gêñwapac kêkônij aê. ¹² Aê kakêkam lau samob tonanj e kakôc êsêac me, tec aôm kôsôm gêdênj aê gebe ‘Ôsip êsêac sa êtôm jaomwagao kêsip ñapalê dedec, tañ gênôm su nañ, ma ôkênj êsêac sêna gamênj, tañ aê katôc lemoc, gebe jakênj êndênj tamenji nañ.’ Amboac tonanj me. ¹³ Aê jakôc gwada anja ondoc, gebe jakênj êndênj lau tonec sênij. Êsêac têtanj gêdênj aê ma sêsôm gebe ‘Ôkênj gwada êndênj aêac anijnmanj.’ ¹⁴ Aê taucgenj jaôc lau samob tonanj nêñ gêñwapac jatôm atom, gebe ñawapac sec. ¹⁵ Mago aôm embe taêm ênam gebe ôngôm aê amboac tonanj, nanjo ônac aê êndu, go jajala gebe gajac matamanô ñajam ma jalic gêñwapac, tañ êtap aê sa nañ, atom.”

¹⁶ Ma Apômtau kêsôm gêdênj Mose gebe “Ôjalij ñoc lau 70 sa anja lau Israel nêñ laumata, tañ kôjala êsêac têtû launênj laumata to gejobwaga. Ôwê êsêac sêna lômbec ma ôndênanj êsêac sêkô tônê sêwiñ aôm. ¹⁷ Su, go aê jasêp jawac ma janam bingalôm jawij aôm. Go jakôc ñalau, tañ kêpi aôm nañ, ñagêdo su ma jakênj elom êsêac ma êsêac sêoc launênj gêñwapac

sêwiñ aôm, gebe aôm taômgenj ôc gêñwapac tau êtiam atom.

18 “Go ôsôm êndênj lau gebe ‘Anam dabuñ taôm êtu elenja, go atap gwada sa, gebe amac atanj kêsô Apômtau tanjasuñ gebe “Asa oc êkênj gwada êndênj aêac anij. Anja Aiguptu tec amoa ñajamgen.” Kêtu tonanja Apômtau êkênj gwada êndênj amac anij. 19 Enj êkênj gwada bêc tagenj me luagêc me lemenj teñ me 10 me 20 atom, 20 amac anij gwada ajônj samuc teñ e ôlim ñakam êsa ma nêm ñalêlôm êli amac. Biñ tonanj êtap amac sa gebe atinj Apômtau, tec gêmoa gêwiñ amac nec, su ma atanj to asôm gêdênj enj gebe “Aêac awi Aiguptu sinj kêtû asagenja.” ’ ’ 21 Ma Mose kêsôm gebe “Aê gamoa gawinj sinwaga 600,000 ma aôm kôsôm gebe ‘Aê oc jakênj gwada êndênj amac anij êtôm ajônj samuc teñ.’ 22 Êsêac sêmbuc domba to bulimakao e êtôm êsêac me. Me i gwêcña samob sêpi tagenj, go êtôm êsêac me.” 23 Mago Apômtau kêsôm gêdênj Mose gebe “Amboac ondoc, Apômtau lêma kêtû dambê me. Galoc aôm oc ôlic gebe ñoc biñ, tanj gajac mata gêdênj aôm nanj, oc ñanô me masi.”

Sêkênj laumata 70 sêjam Mose sa

24 Go Mose kêsa gêja ma kêsôm Apômtaunê biñ gêdênj lau, ma kêjalinj lau 70 sa anja lau Israel nêñ laumata ma kêdênanê êsêac sêkô sêgi lômbec auc. 25 Su, go Apômtau kêsêp gêmênj totaogenj mênkêsôm biñ gêdênj Mose ma kêkôc ñalau, tanj kêpi Mose nanj, ñagêdô su, ma kêkênj gelom laumata 70. Ñalau gelom êsêac e sep tagenj seoc biñ lasê ñapanj.

26 Ma ñac luagêc gacgenj sêmoa gamênj becña. Ñac teñ nê ñaê Eldad, ma teñ nê Medad. Ma ñalau

gelom êsêagêc gêwiņ. Êsêagêcnêņ њaê kêsêp laumatanêņ њaêmôkê gêwiņ, tagenъ êsêagêc sêsa lômbec sêja sêwiņ atom. Mago êsêagêc seoc biņ lasê sêmoa gamêņ becņa. ²⁷ Ma њapalê tenъ kêlêti gêdêņ Mose gêja ma kêsôm gêdêņ enъ gebe “Eldad agêc Medad seoc biņ lasê sêmoa gamêņ becņa.” ²⁸ Go Mosenê sakinъwaga Nun latu Josua, taņ Mose kêjalinъ enъ sa gêwiņ laumata naņ, kêsôm gebe “O њoc њatau Mose, ônac jao biņ tau êndêņ êsêagêc.” ²⁹ Mago Mose kêsôm gêdêņ enъ gebe “Aôm gobe ômêtôc êsêagêc ôjô aê su me. Aê gabe Apômtau êkêņ nê Njalau êpi nê lau samob e samob seoc biņ lasê.” ³⁰ Su, go Mose to lau Israel nêņ laumata sêmu sêja gamêņ kêtiam.

Kêmbico

³¹ Go Apômtau kêkêņ mu kêsêlêņ ma kejonъ kêm-bico anъga gwêc gêmêņ. Mu tau kêpalip kêm-bico kêsêp gamêņ becņa e gêjam gamêņ, taņ kêgi gamêņ becņa naņ, auc samucgeņ. Lau embe sêsêlêņ oc samuc tenъ sêmu sêsa me oc samuc tenъ sêmu sêsô, oc têtap kêm-bico sa њapaņ. Kêm-bico sêņgônъ taņ њaô-њaô e њadani kêtôm kêdabiņ meta samuc tenъ luagêc. ³² Tec lau dêdi gêdêņ bêc tonanъ ma sejonъ kêm-bico oc samuc ma gêbêc samuc ma њagelenъ oc samucgeņ kêtiam. Lau, taņ sejonъ sêjac њawae atom naņ, têtap gadob 10 sa. Êsêac têta gêņ tau e gêjam naņ gamêņ becņa auc gebe њakelenъ êsa. ³³ Êsêac sêsac gwada tau e têdanъgônъ su atom, ma Apômtau têtac њandaņ kêsâ gêdêņ lau tau, tec gêjac êsêac њa gêmac kapônъ tenъ. ³⁴ Kêtu tonanъ sêsam gamêņ tonanъ gebe Kibrot-Hatawa, gebe sêsunъ lau mateņ katu gwadaņ anъga tonanъ. ³⁵ Êsêac dêdi anъga

Kibrot-Hatawa ma sêlêlêḅ sêja Hasarot. Ma êsêac sêmoa Hasarot tau.

12

¹ Miriam agêc Aron sêli awenḅ sa gêdêḅ Mose kêtḅ awê Kusḅa, taḅ eḅ gêjam kêtḅ nê awê naḅ, gebe eḅ gêjam awê Kusḅa teḅ. ² Ma êsêagêc sêsôm gebe “Apômtau kêsôm biḅ gêdêḅ Mose taugenḅ biḅḅanô me masi. Eḅ kêsôm gêdêḅ aêagêc gêwiḅ atom me.” Ma Apômtau gêḅô biḅ tau. ³ Mose eḅ ḅac malô kêlêlêc lau samob, taḅ sêmoa nom ḅagamêḅ naḅ, su. ⁴ Ma ḅagaôgeḅ Apômtau kêsôm gêdêḅ Mose agêc Aron ma Miriam gebe “Amac lau têlêac asa andêḅ becobo takac saḅa ana.” Ma êsêac têlêac sêsa awê sêja. ⁵ Ma Apômtau kêsêḅ totaogeḅ mêḅkêkô becobo ḅakatam ma gêmôêc Aron agêc Miriam, go êsêagêc sêsa jatêtu gasuc eḅ. ⁶ Go eḅ kêsôm gebe “Aḅô aêḅoc biḅ. Embe propete teḅ êmoa amac ḅalêlôm, go aê Apômtau jaoc tauc lasê êndêḅ eḅ ḅa gêḅ ḅakatu ma janam biḅgalôm jawiḅ eḅ ḅa mê. ⁷ Mago lêḅ jaoc tauc lasê êndêḅ ḅoc sakiḅwaga Mose êtôm tonaḅ atom. Aê kakêḅ eḅ gebe ejop aêḅoc andu ḅagêḅlêlôm samob. ⁸ Aêagêc aḅam biḅgalôm aôc taḅḅma awenḅkasi. Aê kasôm biḅ gêc awêgeḅ ma kasḅ biḅ teḅ ôkwi atom. Eḅ gêlic Apômtau kêpi ḅanô. Kêtu asageḅḅa amagêc atêc taôm atom ma asôm biḅ kêpi ḅoc sakiḅwaga Mose.”

12:9-16 Miriam gêli awa sa gêdêḅ Mose ma ḅagêjô kêtap eḅ sa ḅamiḅ.

13

Mose kêsakiḅ kelerḅwaga 12 sêja Kanaan

¹ Ma Apômtau kêsôm gêdên Mose gebe ² “Osakin lau gebe sêkên kelen gamên Kanaan, tañ gabe jakên êndên lau Israel nañ. Ôsakin nêñ laumata tagen-tagen êtôm tameninên gôlôacmôkêgen.” ³ Amboac tonañ Mose kêdaguc Apômtaunê jatu ma kêsakin lau, tañ têtü lau Israel nêñ laumata nañ, dêdi anga gamên sawa Paran sêja.

13:4-24 Kelenwaga, tañ sêja Kanaan nañ, nêñ ñaê kêsêp ñamadin tonec. Ma Mose kêjatu kôm gêdên êsêac.

Kelenwaga sêmu sêmên

²⁵ Êsêac sêkên kelen gamên tau kêtôm bêc 40 su, go sêmu sêja kêtiam. ²⁶ Êsêac sêsêlên e sêô lasê dêdên Mose agêc Aron ma lau Israel nêñ gôlôac samob anga Kades, tañ gêc gamên sawa Taran nañ. Êsêac sêjac miñ nêñ biñ gêdên êsêac to gôlôac samob ma têtôc gamên tau ñakananô gêdên êsêac.

²⁷ Ma êsêac sêjac miñ gêdên Mose ma sêsôm gebe “Aêac jaaô lasê gamên tau kêtôm aôm kôsakin aêac. Gamên tau gamên, tañ su to lêp keselen nañ. Ma gamên tau ñakananô tonec. ²⁸ Mago lau, tañ sêngôn gamên tau nañ, lau ñajana ma tunbôm kêgi nêñ malac kapôên auc. Ma ten, aêac alic Anaknê wakuc. ²⁹ Lau Amalek sêngôn gamên Negeb, lau Het to Jebus ma Amor sêngôn lôc ma lau Kanaan sêngôn gwêclêdan to bu Jordan ñatali.”

³⁰ Mago Kaleb gêjam malô launên ñalêlôm kêkô Mose lañônêmña ma kêsôm gebe “Aêac tapi gamên tau seben tana ma tajanjo gamên su, gebe aêac tatôm gebe taku gamên tau tulu.” ³¹ Go lau, tañ sêpi gamên tau sêwiñ en sêja nañ, sêsôm gebe “Aêac

tatôm gebe tapi dandêñ lau tônê tana atom, gebe êsêac lau ñajaña sec sêlêlêc aêac su.” ³² Êsêac sêgôliñ biñ kêpi gamêñ, tañ jasekelen ñañ, ma sêsôm gêdêñ lau Israel gebe “Gamêñ, tañ aêac ajac laoc to akelen ñañ, gamêñ kainj teñ, tañ gesen lau gamêñ taunja su. Ma lau samob, tañ alic anja gamêñ ñañ, lau waso-waso sec. ³³ Ma aêac alic lau ñadambê kapôêñ sec anja tônê. Lau tau Anaknê lau. Ma aêac asaê taun gebe saunjanô atôm wagô, ma êsêac sêlic aêac saunjanô atôm wagô amboac tonanjen.”

14

Lau sêli awen sa gêdêñ Apômtau

¹ Go lau samob sêpuc tañiboa sa ma têtan gêdêñ gêbêc samuc tonan. ² Ma lau Israel samob sêli awen sa gêdêñ Mose agêc Aron ma samob sêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Ojae, aêac tamac êndu anja Aiguptumanj me tamac êndu anja gamêñ sawa tonecmanj. ³ Apômtau gebe êwê aêac natasa gamêñ tônê êtu agenja. Enj gebe sinj ensen aêac su to ñacjo sêjanjo aêacnêñ lau to gôlôac ñasec-ñasec me. Aêac embe tamu tana Aiguptu, oc êmoasinj aêac êlêlêc su atom me.”

⁴ Go sêsôm gêdêñ taun gebe “Aêac tajalin nêñ laumata teñ sa ma tamu tana Aiguptu.” ⁵ Go Mose agêc Aron sêu taun e lanônjanô jagêdêñ nom lau Israel nêñ gôlôac samob sêlic. ⁶ Ma Nun latu Josua agêc Jepune latu Kaleb, ñaclagêc, tañ sekelen gamêñ tau sêwiñ lau ñagêdô ñañ, sêkac nêñ ñakwê gêngic ⁷ ma sêsôm gêdêñ lau Israel nêñ gôlôac samob gebe “Gamêñ, tañ aêac ajac laoc ma akelen ñañ, gamêñ ñajamanô. ⁸ Apômtau embe êlic aêac

ņajam, go êwê aêac tasa gamêņ tau tana ma êkêņ êndêņ aêac. Su to lêp keselenņ jamala tônê. ⁹ Tagenņ ali awem sa êndêņ Apômtau atom, ma atêc lau gamêņ tônêņa atom, gebe êsêac oc têtû aêacnêņ mo ma nêņ lamu gêc su aņga êsêacnêņ. Ma Apômtau gêmoa gêwiņ aêac. Atêc êsêac atom.” ¹⁰ Ma gôlôac samob sêsôm sebe têtuc êsêagêc ņa poc êndu.

Go Apômtaunê ņawasi geoc tau lasê gêdêņ lau Israel samob aņga lômbec. ¹¹ Ma Apômtau kêsôm gêdêņ Mose gebe “Aê gagôm gêņtalô aņga êsêacnêņ, mago lau tau laņônņ gelo aê ņapanņ to sêkêņ gêwiņ aê atom nec, sebe sêņgôm e êndêņ ondocgenņ. ¹² Aê gabe jakônņiņ êsêac ņa kole to jansenņ êsêac su ma jakêņ aôm ôtu lau-m kapôêņ to ņaclai ôlêlêc êsêac su.” ¹³ Mago Mose kêsôm gêdêņ Apômtau gebe “Lau Aiguptu oc sêņô ņawae gebe aôm gôwê lau tonec toņaclaigenņ sêsa aņga êsêacnêņ sêmêņ. ¹⁴ Êsêac oc sêsôm biņ tau ņawae êndêņ lau, taņ sêņgônņ gamêņ tônê nanņ. O Apômtau, êsêac sêņô ņawae gebe aôm taôm gômoa lau tonec ņalêlôm ma goc taôm lasê gêdêņ êsêac sêlic ņa matenjanô. Êsêac sêņô gebe nêma tao kêkô lau Israel ņaô ma nêma tao majanņ kêsêlêņ gêwiņ êsêac gêdêņ ocsalô to tao ja gêdêņ gêbêc. ¹⁵ Embe onsenņ lau tonec su wenņ tagenņ êtôm ņac tagenņ, go lau tomôkê-tomôkê, taņ sêņô aôm ņawae nanņ, oc sêsôm gebe ¹⁶ ‘Kec, Apômtau gêjac mata gamêņ gêdêņ lau Israel ma kêtôc lêma gebe êkêņ gamêņ tau êndêņ êsêac, mago eņ kêtôm atom, gebe êwê êsêac nasêsa gamêņ tau, tec gesenņ êsêac su aņga gamêņ sawa.’ ¹⁷ O Apômtau, galoc aê jatenņ aôm gebe ôwa nêma ņaclai sa êtôm biņ, taņ taôm kôsôm nanņ gebe ¹⁸ ‘Apômtau eņ gê biņ tônņ ma nê têtac

gêwiñ tengeñña ñatêku masi. Enj kêsuc launêñ sec to sêgêli biñña ôkwi. Mago enj oc êlic biñ ñagêjôña siñ samucgeñ atom. Enj oc êkêñ tameninêñ sec ñagêjô êndêñ latuñi to dêbuñi ma abenji.’ ¹⁹ Aê jatenj aôm, ôsuc lau tonec nêñ sec ôkwi êtu nêñ têtac gêwiñ tengeñ kapôêñña ma êtu kôsuc lau tonec nêñ biñ ôkwi gêdêñ tañ sêwi Aiguptu siñ e mêngegêdêñ galoc nanña.”

Apômtau kêmêtôc lau Israel

²⁰ Apômtau kêsôm gebe “Aê oc kasuc êsêacnêñ biñ ôkwi kêtôm nêñ biñ. ²¹ Mago aê gamoa matoc jali ma aêñoc ñawasi oc ênam nom ñagamêñ samob auc, tec jasôm biññanôgeñ gebe ²² Lau samob, tañ sêlic ñoc ñawasi to ñoc gêñtalô, tê gagôm anga Aiguptu to gamêñ sawa nê, ma sêsaê aê kêtû ðim 10 su to sêñô aê aoc atom nan, ²³ oc sêlic gamêñ, tañ gajac mata gêdêñ tamenji to katôc lemoc gebe têtap sa nan, atom. Ma lau samob, tañ lanôñ gelo aê nan, oc nasêô lasê gamêñ tau atom. ²⁴ Mago ñoc sakinwaga Kaleb gêwê kainj ñalau kainj tenj ma enj taña wamu aê ñapep sawa. Kêtû tonanña aê gabe jawê enj êsô gamêñ, tañ enj jakêsa su nan êna, ma gamêñ tau êtu ênê wakuc nêñ gamêñ. ²⁵ Galoc lau Amalek to Kanaan sêñgôn gaboan, tec elenña andi ma akac taôm ôkwi amu asa gamêñ sawa asêlêñ asa intêna Gwêckocña ana.”

²⁶ Ma Apômtau kêsôm biñ gêdêñ Mose agêc Aron gebe ²⁷ “Gôlôac sec tonec sêli awenj sa êndêñ aê e êndêñ ondocgeñ. Aê ganô lau Israel nêñ biñ sêli awenj saña, tañ sêgôm gêdêñ aê nan. ²⁸ Ôsôm êndêñ êsêac gebe Apômtau kêsôm gebe ‘Aê gamoa matoc jali, tec jasôm biññanô. Aê gabe janğôm amacnêñ

biñ, tañ ganô amac asôm kêsô aê tañocsuñ nañ, ñanô êsa. ²⁹ Amac samob, tañ nêñ jala kêtú 20 su ma ali awem sa gêdêñ aê nañ, nêñ ôlim ê su aña gamêñ sawa. ³⁰ Biññanô, amac asa gamêñ, tañ katôc lemoc gebe añañ nañ, atom. Jêpune latu Kaleb agêc Nun latu Josua tañgeñ nasêô lasê. ³¹ Ma nêñ gôlôac ñasec-ñasec, tañ asôm gebe ñaño oc sêjaño êsêac su nañ, tec jawê êsêac nasêsa gamêñ tau e sêlic gamêñ, tañ amac adec nañ. ³² Amac taôm nêñ ñawêlêlañ oc ênaña aña gamêñ sawa tonec. ³³ Ma amac latômi sejop bôc sêmoa gamêñ sawa êtôm jala 40 ma sêôc amacnêñ tañempêc ñagêjô e amac samob aê su aña gamêñ sawa. ³⁴ Amac akelen gamêñ tau kêtôm bêc 40, tec aôc nêñ keso ñagêjô êtôm jala 40. Jala teñ êjô bêc teñ e nêñ kauc êsa êpi gêñwapac, tañ ñam kêsêp gawi amac siña nañ. ³⁵ Aê Apômtau kasôm biñ tonec. Biññanô, biñ tonec oc jañgôm ñanô êsa êndêñ gôlôac sec, tañ sêboa tañ sa gêdêñ aê. Aña gamêñ sawa tonec êsêac samob oc sênaña ma samob oc sêmac êndu aña tonec.”

Kelenwaga 10, tañ sêkêñ gêwiñ atom nañ, sêmac êndu

³⁶ Mago lau, tañ Mose kêsakin êsêac gebe sekelen gamêñ ma sêmu sêmêñ e sêgôlin biñ sec kêpi gamêñ tau ma sêli gôlôac samob nêñ ñalêlôm sa gêdêñ Mose nañ, ³⁷ lau tau, tañ sêgôlin biñ sec kêpi gamêñ tau nañ, sêmac êndu sep tagen, gebe Apômtau gêjac êsêac. ³⁸ Lau, tañ sêja gebe sekelen gamêñ nañ, samob sêmac êndu, Nun latu Josua agêc Jêpune latu Kaleb tañgeñ tec sêmoa maten jali.

Ñaño sêku lau Israel tulu aña Horma

³⁹ Mose gêjac miñ biñ tonañ gêdêñ lau Israel samob, go êsêac têtanj tanjiboa kapôêñ. ⁴⁰ Ma gêdêñ geleñ mata êsêac dêdi jasêpi lôc ñatêpôê ma sêsôm gebe “Ôlic acgom, aêac tec amoa ma abe api gamêñ, tanj Apômtau gêjac mata gêdêñ aêac nanj, gebe aêac agôm sec.” ⁴¹ Mago Mose kêsôm gebe “Amac abe anğêli Apômtaunê biñ êtu asageñña. Amac oc atôm atom. ⁴² Api ana atom, nêñ ñacjo oc sênac amac, gebe Apômtau gêmoa gêwiñ amac atom. ⁴³ Oc andac lau Amalek to Kanaan ma nêñ siñ enseñ amac su, gebe amac akac taôm su anğa Apômtaunê, tec Apômtau êmoa êwiñ amac atom.” ⁴⁴ Mago êsêac tetoc tauñ sa ñanôgeñ, tec sêpi lôc ñatêpôê sêja, tageñ Apômtaunê katapa poacña ma Mose sêwi gamêñ becña siñ atom. ⁴⁵ Go lau Amalek to Kanaan, tanj sêngôñ gamêñ lôcña nanj, sêsêp mênşêku êsêac tulu ma sêjanda êsêac êliñ-êliñ e jagêdêñ Horma.

15:1-19:22 Da to daja ñabiñsu ñagêdô gêc môkêlatu tonec ñalêlôm. Biñsu ñagêdô gêwa dabuñwaga to lau Lewi nêñ kôm sa ma kêjatu lau gebe sêpuc êsêac tôñ. Biñsu ñagêdô kêmasañ lau, tanj sêmoasac ñacmatê teñ e têtôm gebe sêlic om sêwiñ gôlôac atom nanj, nêñ lêñ têtú selec êtiamña. Ma miñ teñ kêsêp môkêlatu tonec gêwiñ gebe Kora gêli awa sa gêdêñ Mose agêc Aron ma kêtap ñagêjô sa.

20

Bu kêsa anğa poc

¹ Gêdêñ ajôn ñamataña lau Israel nêñ gôlôac samob sêô lasê gamêñ sawa Sin ma lau sêlêwanj

taun sêngôn Kades. Ma Miriam gêmác êndu ma sêsun en anja tônê.

² Ma gôlôacnê bu masi, tec sêkac sa jasêli awen sa gêdên Mose agêc Aron. ³ Ma lau sêoc gêdô Mose ma sêsôm gebe “Ojae, aêac anaña awin ma la-sitêwai, tañ Apômtau gêjac êsêac nanmañ. ⁴ Amagêc awê Apômtaunê gôlôac mênjaô lasê gamên sawa tonec gebe aêac amac êndu toma bulimakaogen êtu asagenja. ⁵ Amagêc awê aêac awi Aiguptu sin e aô lasê gamên sec tonec kêtú asagenja. Aêac atôm gebe asê gên ten atom. Jambô to wain ma ain masi. ma bu anômña masi amboac tonanjen.” ⁶ Go Mose agêc Aron sêwi gôlôac sin sêja lômbec ñasacgêdô ma sêu taun lanônânô jagêdên nom. Go Apômtaunê ñawasi geoc tau lasê gêdên êsêagêc. ⁷ Ma Apômtau kêsôm gêdên Mose gebe ⁸“Ôkôc nê môtôc ma amagêc têwam Aron akac gôlôac sa sêpi tagen. Go ôsôm bin êndên poc ôkô êsêac lanônên gebe poc êkên bu. Amboac tonan ôngôm bu êsa anja poc êtu êsêacña ma ôkên êndên gôlôac to nên bulimakao sênôm.” ⁹ Ma Mose kêkôc tôt, tañ gêc Apômtaunê gamên nan, kêtôm Apômtau kêjatu en.

¹⁰ Go Mose agêc Aron sêkac gôlôac sa sêpi tagen sêkô sêwin poc ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Amac gêsômtêkwa-ñatonwaga, anô acgom. Aêac oc atôm gebe anôm bu êsa anja poc ma akên êndên amac me masi.” ¹¹ Go Mose gêoc lêma sa ma gêjac poc ña nê tôt kêtú dim luagêc, ma bu kapôên kêsá, ma gôlôac to nên bulimakao sênôm e kêtôm. ¹² Ma Apômtau kêsôm gêdên Mose agêc Aron gebe “Amagêc akên gêwin aê atom to awa aê sa e lau Israel sêlic aê amboac ñac dabun atom, tec amagêc awê

gôlôac tonec e nasêsa gamêḡ, taḡ kakêḡ gêdêḡ êsêac naḡ, atom.” ¹³ Bu tonec bu Meriba, gebe lau Israel sêli awenḡ sa gêdêḡ Apômtau, ma enḡ gêwa tau sa gebe enḡ ḡac dabuḡ.

Lau Edom sêjac jao nêḡ gamêḡ gêdêḡ lau Israel

¹⁴ Go Mose kêsakiḡ lau jaenḡa anḡa Kades dêdêḡ kiḡ Edomḡa sêja, ma sêsôm gebe “Aôm lasim Israel gebe êsôm êndêḡ aôm gebe Aôm kôjala gêḡwapac samob, taḡ kêtap aêac sa naḡac. ¹⁵ Aêac tamemai sêsêp Aiguptu sêja ma anḡônḡ Aiguptu ḡasawa baliḡ. Mago lau Aiguptu sêgôm aêac toma tamemai sec. ¹⁶ Tec aêac awenḡ gêjac Apômtau ma enḡ kêkêḡ taḡa aêac awenḡ to kêsakiḡ aḡela teḡ. Aḡela tau gêwê aêac asa anḡa Aiguptu amêḡ. Ma galoc aêac anḡônḡ malac Kades, taḡ gêc nêḡ gamêḡ ḡamadiḡ naḡ. ¹⁷ Ma galoc aêac atenḡ, gebe ôlôc ma aêac asô nêḡ gamêḡ awac. Aêac oc asa nêḡ kôm moḡa to kôm wainḡa atom ma anôm bu anḡa bumata atom. Aêac oc asêlêḡ amoa intênasêgagenḡ. Aêac oc awi intêna siḡ amu anôḡa me gasêḡa atom e aô lasê nêḡ gamêḡ ḡamadiḡ ôḡêḡa.” ¹⁸ Mago Edom kêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Ôsa ḡoc gamêḡ ômôêḡ atom. Embe ôsa ômôêḡ, oc ôndac aêḡoc siḡ.” ¹⁹ Ma lau Israel sêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Aêac asêlêḡ amoa intênasêgagenḡ. Ma aêac to ma bulimakao embe anôm nêḡ bu, oc anam ôli bu tau. Aêac abe atenḡ tagenḡ tonec, gebe asêlêḡ amoa intênasêgagenḡ e aô lasê ḡamadiḡ ôḡêḡa.” ²⁰ Mago enḡ kêsôm gebe “Aôm ôsa tonec ômôêḡ atom.” Ma Edomnê lau taêsam sêsa dêdêḡ êsêac sêja tonḡanḡagenḡ. ²¹ Amboac tonḡ Edom gedec ma gêlôc, gebe lau Israel sêsa nêḡ gamêḡḡagenḡ sêna atom, tec lau Israel sêjac jaê enḡ.

Aron gêmac êndu anġa lôc Horeb

²² Lau Israel to nêġ gôlôac samobgeġ sêsêlêġ e sêo lasê lôc Horeb. ²³ Anġa lôc Horeb, taġ kêkô lau Edom nêġ gamêġ ġamadġ naġ, Apômtau kêsôm gêdêġ Mose agêc Aron gebe ²⁴ “Aron naêwiġ nê lau, gebe eġ êsa gamêġ, taġ kakêġ gêdêġ lau Israel naġ, atom. Eġ êsa atom gebe amagêc ali awem sa to taġempêc gêdêġ ġoc jatu anġa bu Meriba. ²⁵ Amboac tonanġ ôkôc Aron agêc latu Eleasar ma ôwê êsêagêc sêpi lôc Horeb sêna. ²⁶ Go ôkwalec Aronnê ġakwê su ma ôkêġ êndêġ latu Eleasar êsô sa. Ma Aron êmac êndu anġa tônê naêwiġ nê lau.” ²⁷ Mose gêgôm Apômtaunê jatu ġanô kêsâ ma êsêac sêpi lôc Horeb sêja ma gôlôac samob sêlic. ²⁸ Ma Mose kêkwalec Aronnê ġakwê su ma kêkêġ gêdêġ ênê latu Eleasar kêsô sa. Go Aron gêmac êndu anġa lôc ônê. Ma Mose agêc Eleasar sêsêp anġa lôc sêmêġ. ²⁹ Gêdêġ taġ gôlôac samob sêlic gebe Aron gêmac êndu naġ, lau Israel nêġ gôlôac samob têtanġ taġjboa kêtû eġġa kêtôm bêc 30.

21

Lau Kanaan sêjac siġ gêdêġ lau Israel

¹ Gêdêġ tonanġ ġac Kanaanna teġ kêtû kin Aradġa. Eġ ġêġġôġ gamêġ Negeb. Eġ ġêġô, gebe lau Israel sêsêlêġ sêsa intêna anġa Atarimġa sêmêġ, tec ġêjac siġ gêdêġ Israel, ma kêkôc lau Israel ġagêdô tônġ ġakêkêġ êsêac sêġġôġ kapoacwalô. ² Go lau Israel têtôc lemeġ gêdêġ Apômtau ma sêsôm gebe “Aôm embe ôkêġ lau tônê sêsêp aêac lemeġ, oc anseġ êsêacnêġ malac samob su samucgeġ.” ³ Apômtau kêkêġ taġa lau Israel awenġ ma ġêwi lau Kanaan siġ

sêsêp êsêac lemen. Tec lau Israel sesen êsêac tonên malac samob su ma sêsam gamên tau gebe Horma.

Moac Naclai

⁴ Lau Israel dêdi anga lôc Horeb ma sêsêlên sepen Gwêckoc sebe sênac jaê gamên Edom. Êsêac sêsêlên sêmoa intêna e lau ôlin ñakam kêsa. ⁵ Êsêac sêli awen sa gêdên Apômtau agêc Mose gebe “Amagêc awê aêac awi Aiguptu sin gebe amac êndu anga gamên sawa kêtû agenña. Gebe mo to bu masi anga tonec ma aêac ôlin ñakam gêñ ñasêpam, tañ aen amoa nan.” ⁶ Go Apômtau kêsakin moac ñaclai gêdên lau. Moac tau sênac lau Israel e taêsam sêmac êndu. ⁷ Ma êsêac dêdên Mose jasêsôm gebe “Aêac agôm sec gebe ali awen sa gêdên amagêc Apômtau. Oten Apômtau, gebe êkôc moac su anga aêacma.” Amboac tonañ Mose keten Apômtau kêtû lauña. ⁸ Go Apômtau kêsôm gêdên Mose gebe “Ômansañ moac ñaclai ten ñakatu ma ôjac sa naêkô. Ma lau samob, tañ moac gêñac êsêac nan, embe maten ê moacki tau, nan sêmoa maten jali.” ⁹ Amboac tonañ Mose kêmasañ moacki ten ma gêjac sa jakêkô. Ma moac embe êñac ñac ten, go ñac tau mata ê moacki tau ma êmoa mata jali.

21:10-35 ñamadin tonec kêsa gamên to malac samob, tañ lau Israel sêô lasê gêdên tañ sêsêlên sêmoa gamên sawa nan sa. *

22

Balak kêkalem Bileam

* 21:9: Horma ñam gebe sesen sêjaña.

1 Go lau Israel dêdi jasê nêj becobo kêkô Moabnêj gaboaj anja Jordan namakenj ônêja kêkanônj malac Jeriko. 2 Ma Sipor latu Balak gêlic gêj samob, taj lau Israel sêgôm gêdêj lau Amor nanj. 3 Ma lau Moab têtêc lau Israel gebe lau taêsam nasec ma êsêac sêmoa tonêj njalêlôm njatutuc kêlêlêc su kêtû lau Israelja. 4 Ma êsêac sêsôm gêdêj lau Midian nêj laumata gebe “Ojae, galoc lau Israel nêj toj kapôêj oc sêni j gêj samob, taj gêc aêacna nanj, su amboac bulimakao senj gêgwanj anja kôm.” Ma Sipor latu Balak kêtû lau Moab nêj kinj gêdêj njasawa tonanj. 5 Ma enj kêsakinj lau jaenja gêdêj Beor latu Bileam, taj gêngônj malac Petor, taj gêc gamêj Amauja anja bu Euprat njatali. Lau jaenja sebe sêkalem enj ma sêsôm gêdêj enj gebe “Ôlic acgom, lau-m tej sêwi Aiguptu sinj sêmêj sêjam gamêj auc samucgenj mênjsêngônj sêkanônj aêac. 6 Amboac tonanj ômôêj sebenj mênjôpuc boa lau tône êtu aêja, gebe lau tau njanja sêlêlêc aê su. Embe ôpuc boa êsêac, oc moae jatôm, gebe jaku êsêac tulu ma jajanda êsêac e sêwi gamêj sinj, gebe aê kajalagac aôm embe ônam mec njac tej, oc êtap mec njanô sa, ma embe ôpuc boa njac tej, oc êtap kôpuc boa njanjanô sa amboac tonanj.”

7 Ma lau Moab to lau Midian nêj laumata dêdi ma sêkôc njali Bileam eoc binj lasêja gêwi j. Êsêac jasêo lasê dêdêj Bileam ma sêsôm Balaknê binj gêdêj enj. 8 Ma enj kêsôm gêdêj êsêac gebe “Anêc awi j aê êndêj êmbêc tonec, go jasôm binj êndêj amac êtôm Apômtau êsôm êndêj aê.” Tec lau Moab nêj kasêga sêmoa sêwi j Bileam. 9 Ma Anôtô gêdêj Bileam jakêsôm gebe “Asa lau sêmoa sêwi j aôm.”

10 Bileam kêsôm gêdêŋ Anôtô gebe “Sipor latu Balak, lau Moab nêŋ kiŋ, kêsakiŋ biŋ teŋ gêdêŋ aê gebe 11 ‘Ôlic acgom lau-m teŋ sêwi Aiguptu siŋ sêmêŋ sêjam gamêŋ auc samucgeŋ. Amboac tonanŋ ômôêŋ mênôpuc boa êsêac, moae jatôm, gebe janac siŋ êndêŋ êsêac ma jajanda êsêac e sêwi gamêŋ siŋ.’ ” 12 Mago Anôtô kêsôm gêdêŋ Bileam gebe “Ôsêlêŋ ôwiŋ êsêac atom ma ôpuc boa lau tau atom amboac tonanŋgeŋ, gebe aê gajam mec êsêac su.” 13 Gêdêŋ bêbêcgeŋ Bileam gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ Balaknê kasêga gebe “Aêc amu ana nêm gamêŋ êtiam, gebe Apômtau gedec gebe aê jasêlêŋ jawiŋ amac.” 14 Go lau Moab nêŋ kasêga dêdi jasêo lasê gêdêŋ Balak ma sêsôm gebe “Bileam gedec gebe êsêlêŋ êwiŋ aêac êmêŋ.”

15 Tec Balak kêsakiŋ kasêga ŋagêdô kêtiam. Êsêac lau taêsam to lau towae sêlêlêc lau ŋamataŋa su. 16 Êsêac sêo lasê dêdêŋ Bileam ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Sipor latu Balak kêsôm biŋ tonec gebe ‘Ôndêŋ aê ômôêŋmaŋ, gêŋ teŋ êkô aôm auc atom. 17 Aê gabe jatoc aôm sa ŋanôgeŋ ma jaŋgôm biŋ samob, taŋ aôm ôsôm êndêŋ aê naŋ, ŋanô êsa. Amboac tonanŋ ômôêŋ mênôpuc boa lau tônê.’ ” 18 Mago Bileam gêjô Balaknê sakiŋwaga awenŋ gebe “Silber to gold êsô Balaknê andu e mênêc gebe êkêŋ êndêŋ aê, mago jatôm gebe jaŋgêli aêŋoc Apômtau Anôtô nê biŋ ŋagec atomanô. 19 Tagenŋ anêc awiŋ aê êndêŋ êmbêc tonec, gebe jajala biŋ ŋagêdô, taŋ Apômtau oc êsôm êndêŋ aê naŋ.” 20 Ma gêdêŋ gêbêc Anôtô gêdêŋ Bileam jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Lau tonanŋ sêmêŋ gebe sêkôc aôm me. Amboac tonanŋ ôndi ma ôsêlêŋ ôwiŋ êsêac. Mago ôŋgôm biŋ, taŋ aê jajatu

aôm nanġen, njanô êsa.”

Aġela ma Bileamnê donġi

²¹ Amboac tonanġ Bileam ġêdi ġêdêġ bêbêc kanucġen. Eġ kêpô ômbinġap kêsêp nê donġi ma kêsêlêġ ġêwiġ lau Moab nêġ kasêġa. ²² Mago Apômtau têtac nġandanġ kêsâ ġêdêġ eġ ġebe eġ ġêdi ġêġa. Ma Apômtaunê aġela kêkô intêna auc eġ, taġ ġêġġôġ donġi nġaô ma nê sakinġwaga luagêc sêsêlêġ sêwiġ eġ nanġ. ²³ Donġi ġêlic Apômtaunê aġela kêkô intêna auc ma aġela kêmêġôm siġ nġamata teġ. Tec donġi ġêwi intêna siġ ma kêsêlêġ kêsêp kômliêlôm. Tec Bileam ġêġac eġ ġebe êmu êsa intêna êna êtiam. ²⁴ Go Apômtaunê aġela ġakêkô intêna ġasuc-ġasuc, taġ kêsâ kôm wainġa nġalêlôm nanġ, ġebe tuġbôm kêkô intêna makenġ-makeġ. ²⁵ Donġi ġêlic Apômtaunê aġela, tec ġagêġac tuġbôm nġamakenġ e kêkapiġ Bileam akainġ tônia tamiġ tuġbôm, tec Bileam ġêġac eġ kêtiam. ²⁶ Go Apômtaunê aġela ġêmuġ ġêġa kêkô ġamêġ, taġ intêna nġasawa kêtû saunġ nanġ, ma nġasawa teġ ġebe donġi êmôniaġ êsa anô me ġasêġa ġêc atom. ²⁷ Donġi ġêlic Apômtaunê aġela, ġo ġêu tau kêsêp ġagêc. Ma Bileam têtac nġandanġ kêsâ ma ġêġac donġi nġa nê tôte. ²⁸ Go Apômtau ġêġa donġi awasuġ ma kêsôm ġêdêġ Bileam ġebe “Aê ġagôm asageġ ġêdêġ aôm, tec ġôġac aê kêtû dim têlêac nec.” ²⁹ Bileam kêsôm ġêdêġ donġi ġebe “Aê ġajac aôm ġebe ġôġam ôwê ġêdêġ aê. Aê ġabe embe ġakôte siġ teġ êsêp lemoc, oc ġanac aôm tomatêġen.” ³⁰ Go donġi kêsôm ġêdêġ Bileam ġebe “Aê katu nêm donġi, taġ ġôġġôġ nġaô ġedeġ tôniaġenġ e mênġêdêġ ġaloc me masi. Aêġoc mêtê ġebe ġanġôm aôm

kwalec amboac tonec me.” Ma eñ kêsôm gebe “Masi.”

³¹ Go Apômtau gêgôm Bileam mataanô kêpoa lasê e gêlic Apômtaunê aņela kêkô intêna to lêma kêmêgôm siņ ŋamata. Ma eñ gewec to gêu tau jagêc laņôanô gêdêņ nom. ³² Go Apômtaunê aņela kêsôm gêdêņ eñ gebe “Aôm gôjac nêma donķi kêtú dim têlêac kêtú agenņa. Ôlic acgom, aê tec gamêņ gebe jakô aôm auc, gebe aê galic aôm kôsa intêna keso. ³³ Donķi gêlic aê ma gêjac jaê aê kêtú dim têlêac. Embe ênac jaê aê atom, oc janac aôm êndu biņņanôgeņ, ma donķi tau oc êmoa mata jali.” ³⁴ Go Bileam kêsôm gêdêņ Apômtaunê aņela gebe “Aê gagôm sec. Aê gajam kauc gebe kôkô intêna auc aê atom, Amboac tonan embe ôlic sec, nanņo jamu jana êtiam.” ³⁵ Go Apômtaunê aņela kêsôm gêdêņ eñ gebe “Ôsêlêņ ôwiņ lau tau. Mago ôsôm biņ tagen, taņ aê oc jajatu aôm nanņen.” Amboac tonan Bileam kêsêlêņ gêwiņ Balakné kasêga.

Bileam agêc Balak

³⁶ Balak gêņô Bileam gêmêņ ŋawae, tec gêdi kêpuc eñ tônia gêja Moabnê malac, taņ gêc bu Amon ŋatali aņga gamêņ tau ŋamadiņ jaêcgeņ nan. ³⁷ Balak kêsôm gêdêņ Bileam gebe “Aôm gôdêņ aê gômôeņ atom kêtú asagenņa. Aê kakêņ jaen to kakalem aôm atom me. Aôm gobe aê oc katôm gebe jatoc aôm sa atom me.” ³⁸ Bileam gêjô eñ awa gebe “Ôlic acgom, aê tec gadêņ aôm gamêņgac. Mago aê oc katôm gebe jasôm biņ me masi. Aê oc jasôm biņ tagen, taņ Anôtô êkêņ êsêp aocsuņ nanņen, lasê.” ³⁹ Go Bileam kêsêlêņ gêwiņ Balak

e sêo lasê Kiriati-Husot. ⁴⁰ Ma Balak kêkêñ bulimakao to domba kêtú da ma kêsakiñ ñagêdô gêdêñ Bileam to kasêga, tañ sêmoa sêwiñ eñ nañ. ⁴¹ Ma gêdêñ bêbêcgeñ Balak kêkôc Bileam jakêpi Bamot-Bal. Anğa ôñê eñ gêlic lau Israel nêñ gamêñ becña ñagêdôgeñ.

23

¹ Ma Bileam kêsôm gêdêñ Balak gebe “Ômboa altar 7 sa êtu aêña, go ôkêñ-bulimakao kapoac 7 to domba kapoac 7 êndêñ aê.” ² Balak gêgôm kêtôm Bileam kêsôm ma agêc sêkêñ bulimakao kapoac teñ ma domba kapoac teñ kêtú daja gêsac altar 7 tau ñaô kêtômgeñ. ³ Ma Bileam kêsôm gêdêñ Balak gebe “Ôkô ôwiñ nêñ daja, ma aê gabe jana. Moae Apômtau oc mênêlic aê. Ma biñ, tañ eñ êtôc êndêñ aê nañ, oc janac miñ êndêñ aôm.” Go eñ kêpi lôc sawa teñ gêja.

Bileam gêjam mec lau Israel

⁴ Ma Anôtô mênêlic Bileam ma Bileam kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aê gaboa altar 7 sa ma kakêñ bulimakao kapoac teñ ma domba kapoac teñ kêtú daja gêsac altar 7 ñaô kêtômgeñ.” ⁵ Ma Apômtau kêkêñ biñ kêsêp Bileam awasuñ su, go kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ômu ôndêñ Balak ôna ma ôsôm biñ tonec êndêñ eñ.” ⁶ Go Bileam gêmu gêdêñ Balak gêja ma Balak to lau Moab nêñ kasêga samob sêkô sêwiñ êñê daja. ⁷ Go Bileam gêôc awa sa ma kêsôm gebe “Lau Moab nêñ kiñ Balak kêkôc aê anğa lôc oc kêpiña Aram gamêñ ma kêsôm gebe ‘Ômôêñ ôpuc boa Jakob êtu aêña.

Ômôêñ ônac jatu Israel.’

⁸ Mago aê japuc boa ñac, tañ Anôtô kêpuc boa eñ atom nañ, amboac ondocgeñ.

⁹ Gebe aê kakô lôc ñatêpôê ma galic eñ, kakô gamêñ ñabau ma matoc gê eñ.

Lau-m teñ, tê sêñgôñ nêñ ñasawa teñ taunña nê, sedec gebe sêñgôñ sêwiñ lau samuc.

¹⁰ Asa kêtôm gebe êsa Jakobnê kekop sa.

Asa kêtôm gebe êsa Israelnê lau ñatoñ sa.

Aê jamac êndu jatôm lau gêdêñ

ma janac dabiñ ñoc lêñ êtôm êsêac sêjac dabiñ nêñmañ.”

¹¹ Go Balak kêsôm gêdêñ Bileam gebe “Aôm gôgôm aê amboac ondoc. Ôlic acgom, aê kakêñ biñ aôm gebe ôpuc boa ñoc ñacjo, mago galoc aôm gôjam mec êsêac.” ¹² Bileam gêjô eñ awa gebe “Amboac ondoc, aê tañoc wamu ma jasôm biñ, tañ Apômtau kêkêñ kêsêp aê aocsuñ nañ, atom me.”

¹³ Balak kêsôm gêdêñ eñ gebe “Mêñôwiñ aê ma aêagêc tana gamêñ teñ. Anğa ônê aôm oc ôlic Israel, mago ôlic samucgeñ atom, ôlic ñagêdô, tañ mênkêsi aêacña nanğeñ. Ma anğa tônê ôpuc boa êsêac êtu aêña.”

¹⁴ Ma eñ gêwê Bileam kêpi dibwaganêñ kôm, tañ gêc lôc Pisga ñatêpôê nañ, gêja. Go eñ gêboa altar 7 sa ma kêkêñ bulimakao kapoac teñ ma domba kapoac teñ kêtû daja gêsac altar 7 tau ñaô kêtômgeñ.

¹⁵ Go Bileam kêsôm gêdêñ Balak gebe “Ôkô ôwiñ nêm daja, ma aê najalic Apômtau anğa lôc ñamakeñ ônêña.” ¹⁶ Ma Apômtau mênğêlic Bileam ma kêkêñ biñ kêsêp eñ awasuñ ma kêsôm gebe “Ômu ôndêñ Balak ôna ma ôsôm biñ tonec.”

¹⁷ Go Bileam gêmu gêdêñ Balak gêja ma Balak to

lau Moab nêḡ kasêga samob sêkô sêwiḡ ênê daja.
Ma Balak kêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Apômtau kêsôm
biḡ amboac ondoc.” ¹⁸ Go Bileam gêôc awa sa ma
kêsôm nê biḡ tau gebe

“O Balak, ôndi ma ôḡô biḡ.

O Sipor latu, ôkêḡ taḡam aê.

¹⁹ Anôtô eḡ ḡamalac atom, gebe ênsau biḡdansḡ.

Eḡ ḡamalac teḡ latu atom, gebe ênam nê biḡ ôkwi.

Biḡ, taḡ eḡ kêsôm naḡ, gêgôm kêtû anô atom me.

Biḡ, taḡ eḡ gêḡac mata naḡ, gêgôm ḡanô kêsa atom
me.

²⁰ Ôlic acgom, eḡ kêjatu aê gebe janam mec.

Eḡ gêḡam mec su, tec katôm, gebe janam mec tau
ôkwi atom.

²¹ Gêḡwapac teḡ gêc Jakob ḡalêlôm atom,

ma ḡakeso teḡ gêc Israel ḡalêlôm atom amboac
tonaḡeḡ.

Nê Anôtô gémoa gêwiḡ eḡ
ma lasê kêtaḡ kêtû ênê kiḡḡa.

²² Anôtô, taḡ gêwê eḡ gêwi Aiguptu siḡ naḡ,
kêkêḡ ḡaclai gêdêḡ eḡ kêtôm bôcgabuḡ ḡajabo.

²³ Biḡ beḡḡa teḡ kêtôm gebe enseḡ Jakob atom,

ma biḡ sêpuc boaḡa teḡ enseḡ Israel atom.

Galoc sêsôm kêpi Jakob to Israel gebe

‘Anôtô gêgôm gêḡsêga kaiḡ teḡ.’

²⁴ Alic lau tau acgom. Êsêac têtôm lewe têna gêdi sa.

Êsêac têtôm lewe kêpuc tau gêdi kêkô.

Eḡ êlêwaḡ tau atom e êniḡ gwada su

ma ênôm gwada, taḡ gêḡac naḡ, ḡadec.”

²⁵ Go Balak kêsôm gêdêḡ Bileam gebe “Aôm kôpuc
boa êsêac atom, tec ônam mec êsêac atom amboac
tonaḡeḡ.” ²⁶ Bileam gêjô eḡ awa ma kêsôm gêdêḡ
Balak gebe “Biḡ samob, taḡ Anôtô kêjatu naḡ, aê oc

janğôm ñanô êsa. Aê kasôm biñ tonec gêdêñ aôm me masi.”

²⁷ Balak kêsôm gêdêñ Bileam gebe “Ômôêñ acgom, aê gabe jawê aôm ôna gamêñ teñ. Moae Anôtô oc êlic ñajam gebe aôm ôpuc boa êsêac êtu aêña anğa ônê.” ²⁸ Go Balak gêwê Bileam kêpi lôc Peor ñatêpôê gêja. Anğa ônê eñ gêlic gamêñ sawa. ²⁹ Ma Bileam kêsôm gêdêñ Balak gebe “Ômboa altar 7 sa êndêñ aê anğa tonec ma ôkôc bulimakao kapoac 7 to domba kapoac 7.” ³⁰ Balak gêgôm kêtôm Bileam kêsôm ma kêkêñ bulimakao kapoac teñ to domba kapoac teñ kêtû daja gêsac altar 7 tau ñaô kêtômgenj.

24

¹ Bileam gêlic gebe Apômtau gêlic ñajam, gebe ênam mec Israel, tec gêja kêtôm têm ñagêdô gebe êtap puc saña atom. Eñ lañôanô gêdêñ gamêñ sawagenj. ² Eñ gêôc mataanô sa ma gêlic Israel sêngônj totonj-totonj têtôm nêñ gôlôacmôkêgenj. Ma Anôtônê Ñalau mênkêpi eñ, ³ go gêôc awa sa ma kêsôm nê biñ tau gebe

“Beor latu Bileam, ñac, tañ mata gêlac nañ, nê biñ tonec.

⁴ Ñac, tañ gêñô Anôtônê biñ to gêlic gêñ, tañ Ñaniniñ Ñatau geoc lasê
ma gêu tau jagêc tomata gêmôbgenj atom nañ, nê biñ tonec.

⁵ O Jakob, nêm becobo e ñajamanô.

O Israel, nêm gamêñ gônğônña e ñajam êndu,

⁶ kêtôm gaboañ tapa baliñ,

kêtôm kôm, tañ gêc bugala nañ,

kêtôm môsê, tañ Apômtau kêsê nañ,

kêtôm kaseda anğa bu ηatali.

⁷ Êsêacnêη kôm moηa êpô lêna bu atom,
gebe bu oc êpoac kôm ηalêlôm.

Êsêacnêη kiη kapôêη kêlêlêc Agag su
ma tetoc ênê gôliη kiηηa ηawae sa êlêlêc su.

⁸ Anôtô, taη gêwê eη gêwi Aiguptu siη naη,
kêkêη ηaclai gêdêη eη kêtôm bôcgabuη tojabo.

Eη oc êndanğôη lau tomôkê-tomôkê, taη têtü ênê
ηacjo naη,

ma oc êtuc nêη ηatêkwa e popoc-popocgeη,
ma nê sôb oc esenêη nêη ηacjo.

⁹ Eη kêluη tau gêc kêtôm lewe,

kêtôm lewe têna. Asa gebe êkalom e êndi sa.

Ma ηac, taη êpuc boa aôm naη, êtap êpuc boa aôm
ηagêjô sa.”

¹⁰ Go Balak têtac ηandanğ kêsa gêdêη Bileam, tec
kêtuc lêma kêpi tau ma kêsôm gêdêη Bileam gebe
“Aê kakalem aôm, gebe ôpuc boa ηoc ηacjo, mago
aôm gôjam mec êsêac kêtü dim têlêac. ¹¹ Ôêc su,
ômu ôna nêη gamêη. Aê gabe jatoc aôm sa, mago
Apômtau tau kêgamiη aôm waem.” ¹² Bileam gêjô
eη awa gebe “Aê kasôm gêdêη nêη lau jaenηa, taη
kôsakiη dêdêη aê sêmêη naη, su gebe ¹³ ‘Silber to
gold embe êsô Balaknê andu e mênêc, gebe êkêη
êndêη aê, mago jatôm gebe jaηğêli Apômtaunê biη
atom. Aê oc jaηğôm sec to ηajam êtôm ηoc ηalêlôm
êkac aêηa jatôm atom amboac tonanğeη. Aê jasôm
biη tagen, taη Apômtau kêsôm nanğeη.’ ¹⁴ Ma galoc
jamu jandêη ηoc lau jana êtiam. Amboac tonanğ
ômôêη gebe jasôm biη, taη lau tônê sêηğôm êndêη
nêη lau êtu ηamu naη, lasê êndêη aôm.” ¹⁵ Ma
Bileam gêôc awa sa ma kêsôm nê biη tau gebe

“Beor latu Bileam, ñac, tañ mata gêlac nañ, nê biñ tonec.

16 Ñac, tañ gêñô Anôtônê biñ to kêjala Lôlôc Ñatau nê kauc ma gêlic gêñ, tañ Ñaniniñ Ñatau geoc lasê nañ, e gêu tau jagêc tomata gêmôbgeñ atom nañ, nê biñ tonec.

17 Âê galic ñac tau, mago gêmoa galoc atom. Matoc gê eñ, mago gêmoa ñagala atom. Utitalata teñ oc mênêpi aña Jakobnê, ma tôc gôliñña teñ mênêsa aña Israelnê. Ma tôc tau êtuc lau Moab teñbeleñ to êku Set latui samob tulu.

18 Gamêñ Edom oc êtu ênê gêñ, ma eñ êjañgo nê ñacjo Seir nêñ gamêñ su, ma Israelnê ñaclai êsa.

19 Jakob ênam gôliñ nê ñacjo ma enseñ lau, tañ sêsêp siñ sawa nañ su.”

20 Gêdêñ tañ Bileam gêlic lau Amalek nañ, gêôc awa sa ma kêsôm nê biñ tonec gebe “Amalek kêtú lau tomôkê-tomôkê samob nêñ ñamata, mago êtu ñamu eñ oc ênaña.”

21 Gêdêñ tañ eñ gêlic lau Kain nañ, eñ gêôc awa sa ma kêsôm nê biñ tonec gebe “O Kain, nêñ gamêñ, tañ gôngôñ nañ, ñajaña. Aôm gôjac nêñ sac gêsac poc kapôên ñaô.

22 Mago ñacjo oc senseñ Kain su. Têm kédabiñ, go lau Asur sêwê aôm naôngôñ kapoacwalô.”

23 Bileam gêôc awa sa kêtiam ma kêsôm nê biñ tonec gebe

“Ojae, Anôtô embe êñgôm biñ tonec ñanô êsa,

asa oc êmoa mata jali.

²⁴ Waŋ oc êmêŋ anġa Kitim, ma êsêac oc sêkônin
Asur to Eber tôn.

Ma êsêac oc sênaŋa amboac tonanġen.”

²⁵ Go Bileam gêdi ma gêc gêmu gêja nê gamêŋ. Ma
Balak gêc kêsa nê intênaŋa gêja amboac tonanġen.

25:1-27:11 Nâsêbu tonec ŋaminġ amboac tonec
gebe Anôtô kêpuc boa sakinġ Balġa ma kêkêŋ ŋagêjô
gêdêŋ lau, taŋ sêjam sakinġ anôtô jaba tonanġ. Mose
kêsa lau Israel nêŋ ŋacwaga toôlinġ walôŋa sa ma
gêjac sam nom, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ lau
Israel nanġ, gêdêŋ gôlôacmôkê kêtôm ŋacwaga tonanġ
nêŋ nambagenġ.*

27

Mose kêjalinġ Josua sa gebe êjô eŋ su

¹² Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ Mose gebe “Ôpi lôc
Abarim ônamaŋ ma ôsala gamêŋ, taŋ kakêŋ gêdêŋ
lau Israel nanġ. ¹³ Embe ôlic gamêŋ tau su, go
naôwiŋ nêmlau amboac têwam Aron jagêwiŋ êsêac.

¹⁴ Biŋ tonec êtap amagêc sa gebe taŋempêc anġa
gamêŋ sawa Sin. Gôlôac sêli awenġ sa gêdêŋ aê, ma
amagêc akô êsêac laŋôŋnêmla ma awa aê sa anġa
bu gebe aê ŋac dabuŋ nec atom.” Bu tau bu Meriba
anġa gamêŋ sawa Sin ŋamalac Kades.

¹⁵ Ma Mose kêsôm gêdêŋ Apômtau gebe ¹⁶ “Aê
jatenġ Apômtau, gêŋ matenġ jali samob nêŋ awenġaô
ŋaAnôtô, gebe êjalinġ ŋac teŋ sa gebe ênam gôlinġ
gôlôac. ¹⁷ Nac tau êsô-êsa êmuŋ êsêac ma êwê
êsêac sêso-sêsa, gebe Apômtaunê gôlôac tau têtôm
toŋ dombaŋa, taŋ ŋacgejob masi nanġ, atom.”

* 24:25: Agag, ôlic Sam 1. 15:8-33.

18 Apômtau kêsôm gêdêḅ Mose gebe “Ôkôc Nun latu Josua. Eḅ ḅac toḅalau ma u lêmam ênsac eḅ. 19 Ôwê eḅ naêkô dabuḅwaga Eleasar to gôlôac samob laḅôḅnêḅ ma ôsakiḅ eḅ lau samob sêlic. 20 Ôkêḅ nêḅ ḅaclai ḅagêdô elom eḅ, gebe lau Israel nêḅ gôlôac samob taḅeḅ wamu eḅ. 21 Eḅ naêkô dabuḅwaga Eleasar laḅônêḅ gebe êtu kênac Urim gebe êtap Apômtaunê taê gêjam sa. Josua êjatu ma Israel nêḅ gôlôac samob sêsô-sêsa sêwiḅ eḅ.” 22 Mose gêgôm biḅ, taḅ Apômtau kêjatu naḅ, ḅanô kêsa ma kêkôc Josua to gêwê eḅ jakêkô dabuḅwaga Eleasar to gôlôac samob laḅôḅnêḅ 23 ma gêu lêma gêsac eḅ to kêsakiḅ eḅ kêtôm Apômtau kêsôm gêjam Mose awa.

28:1-36:13 Biḅ tokaiḅ-tokaiḅ kêsêḅ môkêlatu tonec. Biḅ teḅ gebe da to daja, taḅ gêjac om to têm toê-toê ḅawae naḅ. Biḅ teḅ kêkanôḅ lauonêḅ lêḅ têtôc lemeḅḅa. Môkêlatu teḅ gêjac miḅ kêpi Israel sêjac siḅ gêdêḅ lau Midian ma sêku êsêac tuluḅa. Ruben agêc Gad nêḅ gôlôac ma Manasenê gôlôac ḅamakeḅ têtû wakac aḅga bu Jordan ḅagamêḅ gêḅmu oc kêpiḅa ḅamiḅ kêsêḅ môkêlatu teḅ. Môkêlatu teḅ kêsa gamêḅ to malac, taḅ lau Israel sêô lasê to sêlêwaḅ taḅ gêdêḅ sêwi Aiguptu siḅ e sêô lasê gamêḅ Kanaan naḅ, sa tomalageḅ. Môkêlatu ḅagêdô gêwa gamêḅ Kanaan ḅamadiḅ sa ma kêmasaḅ lêḅ sênac sam nom êndêḅ gôlôacmôkê ḅagêdôḅa. Biḅ ḅamuḅa kêmasaḅ biḅ sêmêtôc lauḅa to biḅ nomlênsêḅḅa. *

* 27:23: Urim kêtû lau Israel nêḅ kapoac.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb